

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ В ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ

Туристично-рекреаційна галузь проголошена стратегічним напрямом розвитку економіки Карпатського регіону та є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до місцевих бюджетів. Виникає нагальна необхідність у дослідженні основних переваг розвитку туристичної діяльності в цьому регіоні.

Туризм як галузь економіки, сприяє підвищенню зайнятості населення регіону, розвитку ринкових відносин, міжнародному співробітництву, збереженню екологічної рівноваги. Розвиток туризму поліпшує інвестиційне середовище Карпатського регіону, стає джерелом поповнення державного та місцевих бюджетів, сприяє розвитку галузей економіки, пов'язаних із туризмом. Як сфера економічної діяльності, туризм, з одного боку, визначається попитом і споживанням з боку відвідувачів, а з іншого – він належить до товарів і послуг, які виробляються з метою задоволення цього попиту. Таким чином, туризм охоплює широкий діапазон видів діяльності, у тому числі міжнародний і внутрішній транспорт, заклади розміщення, ресторанне господарство, дозвілля і розваги, послуги туроператорів і турагентів та інші.

Розвиток туризму в Карпатському регіоні зумовив необхідність дослідження сильних та слабких сторін – характеристику конкурентних переваг регіону.

До сильних переваг варто віднести:

- потужний рекреаційний і туристичний потенціал;
- вигідне розташування туристичного регіону;
- національно-етнографічні особливості регіону;
- можливість розвитку спортивно-оздоровчого, культурно-пізнавального, ностальгічного, релігійного та інших видів туризму;
- наявність гірськолижних курортів;

- розвинуту мережу культурних закладів;
- наявність багатонаціональних унікальних пам'яток історико-культурної спадщини.

Переваги туризму Карпатського регіону, які потребують стабільного розвитку й інвестицій :

- рівень розвитку рекреаційно-туристичної інфраструктури;
- рівень якості туристичних продуктів для різних цільових груп туристів;
- нестача об'єктів готельного господарства відповідно до світових стандартів;
- невідповідність якості послуг у сфері обслуговування рівню міжнародних стандартів;
- недостатнє транспортне сполучення;
- екологічний стан Карпатського масиву.

Подолання слабких переваг в поєднанні з потенційними зовнішніми можливостями сприятиме значному розвитку туристичної діяльності в Карпатському регіоні та стимулюватиме пов'язані галузі економіки країни.

Перспективні зовнішні можливості:

- створення при консульствах України за кордоном державних туристичних офісів;
- реалізація регіональної програми розвитку пізнавального туризму на основі багатства ресурсів;
- перспективні низькозатратні можливості створення робочих місць в туризмі;
- розвиток окремих напрямків туристично-рекреаційної сфери (гірськолижний, сільський, пізнавальний тощо).

Пізнавальний туризм – це саме той сектор економіки, котрий в Карпатському регіоні України заслуговує найбільшій увазі серед інших регіонів. Даний сектор характеризується значними відмінностями серед інших регіонів України у турпродуктному наповненні. Для цілей пізнавального туризму ресурси Українських Карпат можна поділити на дві великі групи:

- 1) природні ресурси;
- 2) історико-етнокультурні ресурси.

Природні ресурси – це навколишнє середовище з мережею сільських поселень, наявними природними об'єктами (гідрологічні, геоморфологічні, геоботанічні об'єкти. Історико-етнокультурні ресурси – це об'єкти та явища матеріальної і духовної культури життєдіяльності етносу на території його історичного розвитку. До цього виду ресурсів належать пам'ятки історії (фортеці, вали), матеріальної етнокультури (традиційне бойківське, гуцульське житло, млини, колиби, продукція народних ремесел (ліжники, кераміка, різьба по дереву, вироби з лози), сакральної архітектури (монастирі, церкви, каплиці, старожитні пам'ятні хрести), духовної етнокультури (побутові та культові обряди й народні традиції).

Природно-ресурсний потенціал Українських Карпат вирізняється своєю унікальністю та привабливістю стосовно впровадження туристичного продукту пізнавального туризму на ринок. Про це свідчить багатство території лісами, унікальною флорою та фауною, що дає можливості для створення природоохоронних територій, котрі і є потенційними осередками функціонування пізнавального туризму.

Таким чином, виходячи з переваг Карпатського регіону пріоритетним напрямком регіону, є освоєння його туристичного потенціалу, а саме розвиток рекреаційного, гірськолижного, пізнавального, екологічного та екстремального туризму.

Список використаних джерел

1. Вачевський М. В. Розвиток рекреаційної сфери в Карпатському регіоні / М. В. Вачевський, О. М. Свінцов, В. Ф. Кузнецов // Український бальнеологічний журнал. – 2001. – № 1. – С. 99–104.
2. Кифяк В. Ф. Організація туризму : навч. посіб. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці : Книги-XXI, 2008. – 344 с.
3. Кравців В. С. Рекреаційна політика Карпатського регіону / В. С. Кравців, В. К. Євдокименко, М. М. Габрель. – Чернівці : Прут, 1995. – 68 с.
4. Кравців В. Концептуальні основи перспективного розвитку рекреаційної індустрії в Карпатах / В. Кравців, П. Жук // Економіка України. – 1993. – № 12. – С. 57–62.